

Ruimtelijk Programma van Eisen

Nieuwe onderstations Anderlechtlaan - Oude Haagseweg

Projectgroep Schinkelkwartier, Gemeente Amsterdam

Definitief Concept, 19 April 2022

 Gemeente Amsterdam

Colofon

Titel: **Ruimtelijk Programma van Eisen** (Nieuwe onderstations Anderlechtlaan - Oude Haagseweg)

Opdrachtgever: Gemeente Amsterdam
Projectgroep Schinkelkwartier

datum	19 April 2022
status	Definitief Concept
Opgesteld door	Yiannis Tsoskounoglou
contactpersoon	Yolanda Backer e-mail: y.backer@amsterdam.nl

Ruimtelijk Programma van Eisen

Nieuwe onderstations Anderlechtlaan - Oude Haagseweg

Inhoudsopgave

- 1** Inleiding
- 2** Kavelregels
- 3** Beeldkwaliteit
- 4** Poorten en Ontsluiting
- 5** Duurzaamheid

1. Inleiding

Vanwege een sterk groeiende vermogensvraag in Zuidas, Schinkelkwartier en (en deel van) Amsterdam Nieuw-West én het gegeven dat de bestaande onderstations Zorgvlied (bij station RAI) en Nieuwe Meer (aan de Anderlechtlaan) ook na de actuele uitbreiding bijna aan het maximaal te leveren vermogen zitten, wordt een nieuw 160 MVA Liander onderstation én een nieuw TenneT GIS onderstation van twee velden (inclusief de realisatie van de bijbehorende kabelverbindingen) aan de zuidwestzijde van Amsterdam ontwikkeld.

In dit RPVE zijn de kaders en eisen vanuit de gemeente Amsterdam voor wat betreft de ruimtelijke kwaliteit en inpassing in het gebied vastgelegd.

Het RPVE gaat in op de volgende aspecten: kavelregels, beeldkwaliteit, poorten, ontsluiting en duurzaamheid.

2. Kavelregels

Stedenbouwkundige context

Positionering van de onderstations

De nieuwe onderstations en compensatiespoelen op het terrein dat in eigendom is van Liander, gelegen in de oksel Anderlechtlaan – Oude Haagseweg, vormen samen met het bestaande onderstation en het naastgelegen Gasstation een nutsvoorzieningencluster c.q. "energiecampus" met losse gebouwen in een landschappelijke/groene setting.

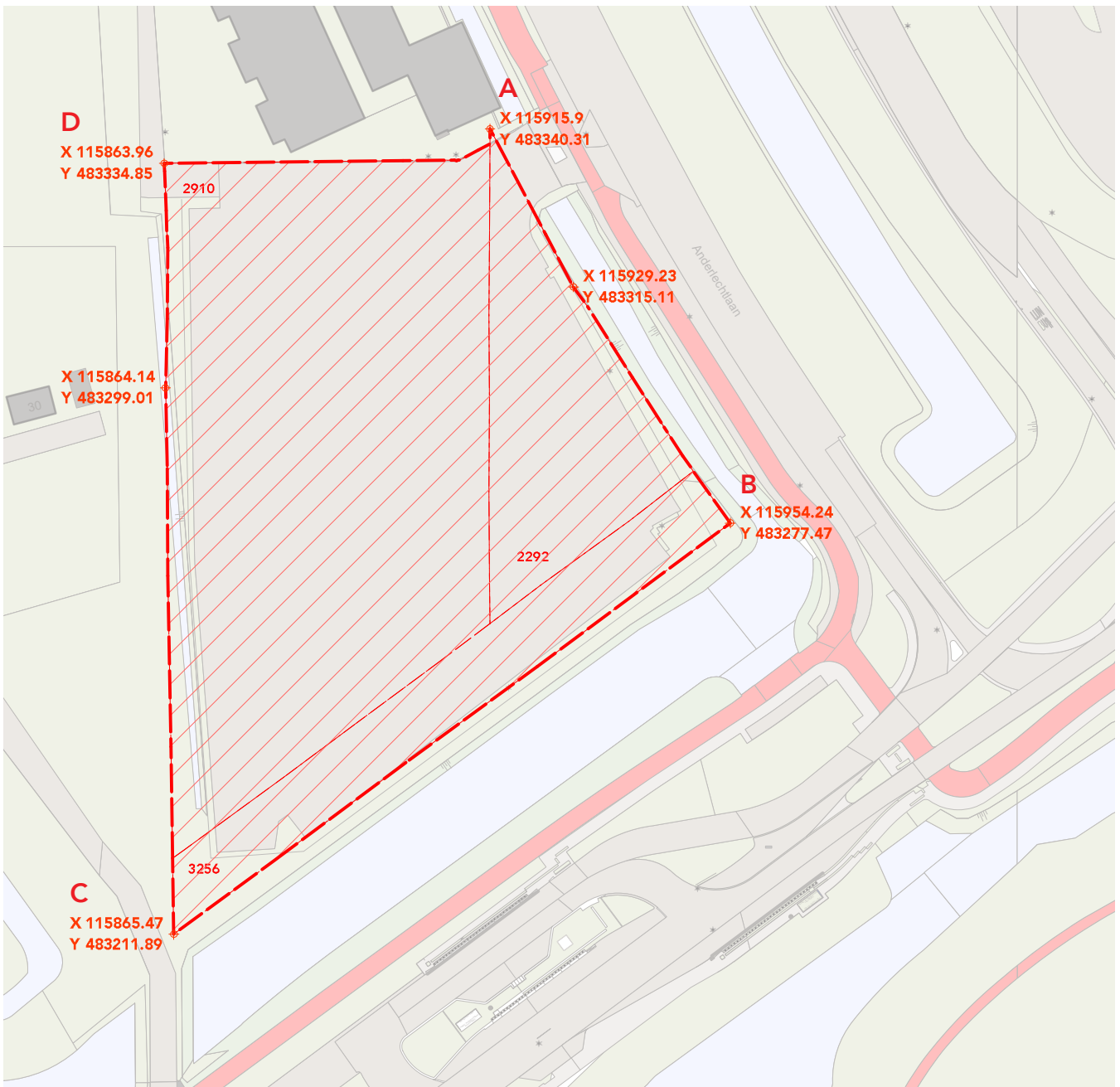
Het aangrenzende landschapspark de Oeverlanden is, qua schaal, centrale ligging en de ruige en authentieke eigenschappen uniek in de Metropool Amsterdam. Het landschapspark heeft een belangrijke recreatieve functie voor de bewoners van de stadsdelen Nieuw West en Zuid. Het belang van het park zal in de toekomst toenemen als gevolg van de van de verder oprukkende stad, met de gebiedsontwikkeling in Zuidas (Verdi) en het Schinkelkwartier.

De Oeverlanden zullen zich dan ook moeten voorbereiden op een toenemende recreatiedruk. De mensen die dit gebied bezoeken betreden het gebied via de

Anderlechtlaan. De Anderlechtlaan is daarmee een belangrijke toegangsweg. De ligging van het nutscomplex langs deze toegangsweg vraagt om een zorgvuldige afweging bij de positionering en inpassing van het nutscomplex in dit gebied.

De Anderlechtlaan is tevens een hoofdroute voor langzaam verkeer tussen de woonbuurten van Nieuw West en de Oeverlanden/ Nieuwe Meer. In de plaatsing van de gebouwen wordt rekening gehouden met de beleving voor fietsers en voetgangers: de bebouwing ligt op ruime afstand van het fiets-/voetpad.

Aan de Oude Haagse weg komen de compensatiespoelen in de kavelgrens ten noorden van het talud van de waterloop. Het te ontwikkelen terrein wordt aan de zijde van de Anderlechtlaan en Oude Haagseweg landschappelijk begrenst door de waterlopen die worden ingericht met natuurlijke taluds met rietkragen. Over de inrichting van de openbare ruimte zal nauw overleg plaatsvinden met de netbeheerders.

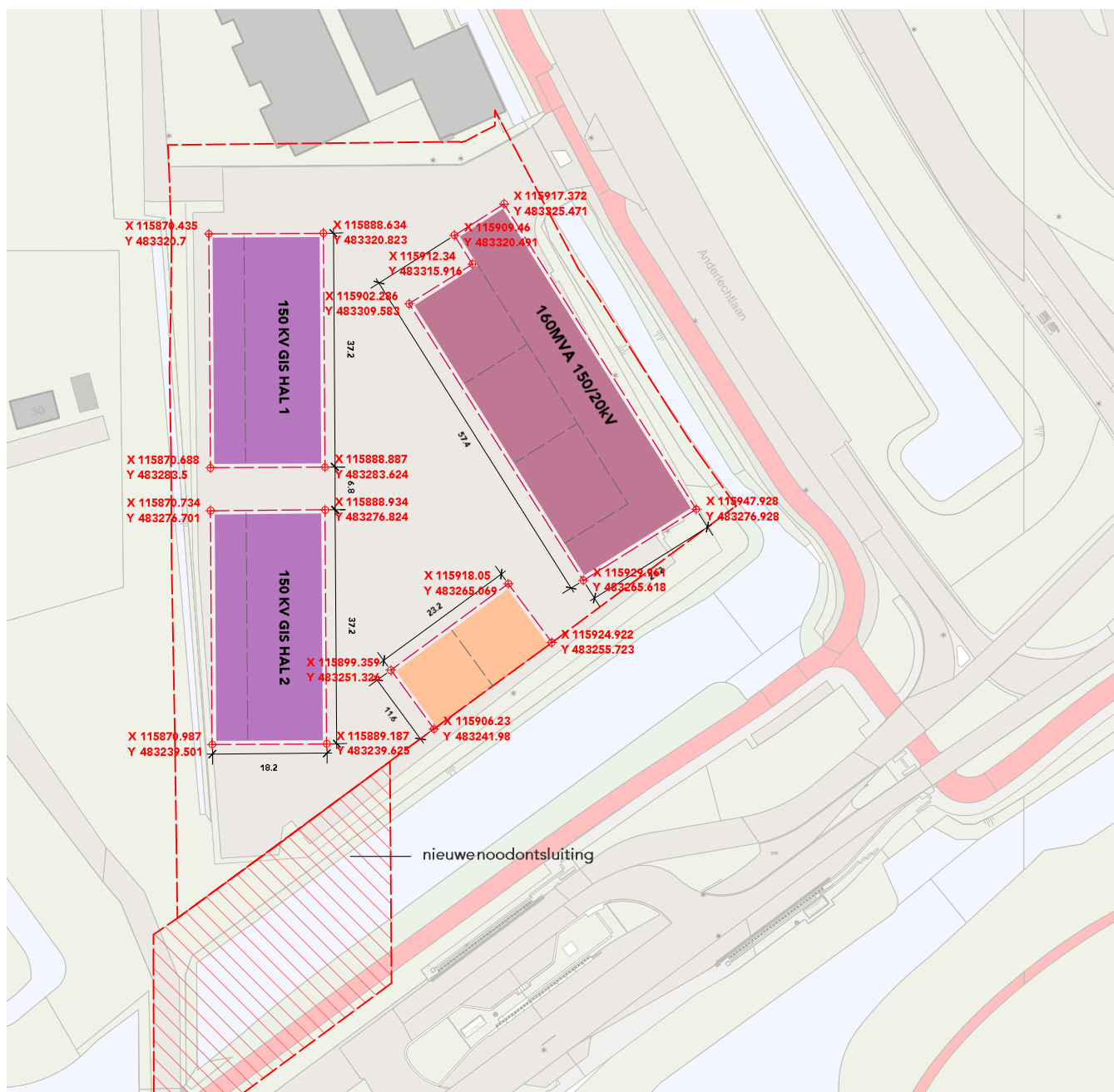
Coördinaten terrein

De kavel wordt gedefinieerd door de coördinaten:

A	X: 115915.9 Y: 483340.31	C	X: 115865.47 Y: 483211.89
B	X: 115954.24 Y: 483277.47	D	X: 115863.96 Y: 483334.85

Perceelen 2910 , 2292 en 3256 zijn eigendom van Liander

2. Kavelregels

Positie en afmetingen

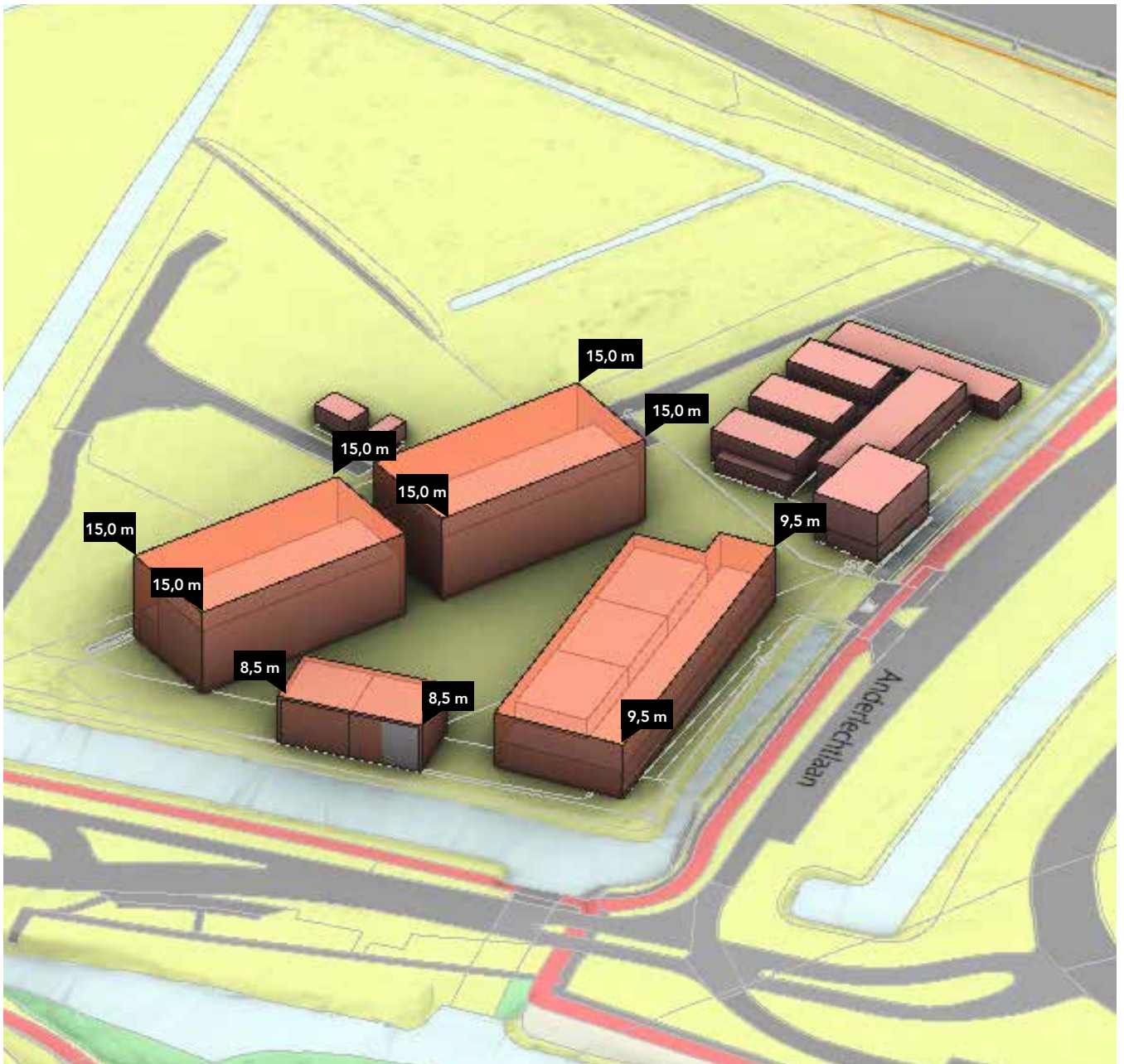
De positionering en de afmetingen van de Tennet en Liander bouwwerken en gebouwen zijn bij benadering als volgt:

- De twee TenneT GIShallen hebben een footprint van ongeveer 39 bij 18 meter en een bouwhoogte van (naar verwachting) 15,0 meter
- Het Liander gebouw heeft een footprint van ongeveer 57 bij 21 meter en een bouwhoogte van (naar verwachting) 9,5 meter.

- De compensatiespoelen hebben een footprint van ongeveer 23 bij 12 meter en een bouwhoogte van (naar verwachting) 8,5 meter.

Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden geplaatst voor zover technisch noodzakelijk of noodzakelijk ten behoeve van een goede inpassing. Deze hebben een hoogte en afmeting die beperkt is en passend zullen worden gemaakt binnen de gewenste beeldkwaliteit zoals omschreven in p.10.

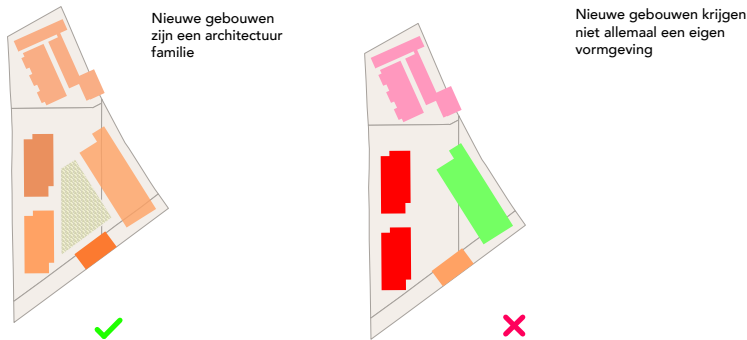

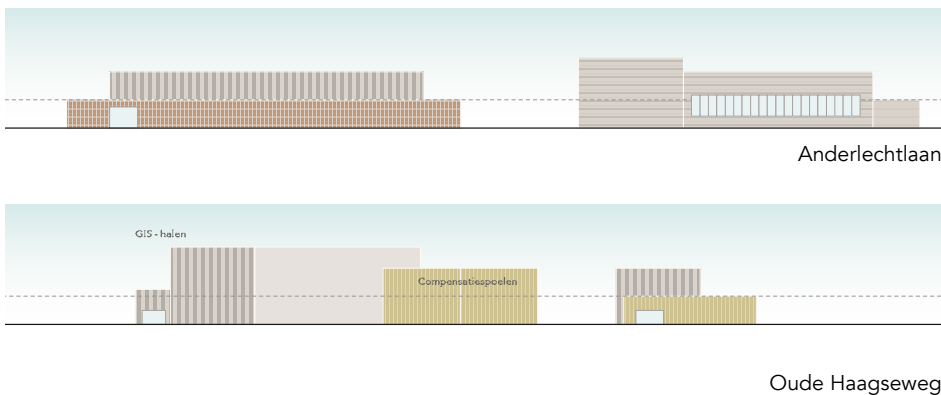
Maximale bouwvolumes

3. Beeldkwaliteit

Architecturfamilie

Geleding gevels

Omdat de stedelijke context van deze locatie in de komende jaren sterk zal veranderen en aan betekenis zal toenemen is het van belang dat er voldoende aandacht is voor de kwaliteit van de bebouwing en de inrichting van het terrein, rekening houdend met de toekomstige ontwikkelingen zoals aangegeven in de omgevingsvisie.

Architectonische kwaliteit

Er wordt gezocht naar een integraal ontwerp waarin de bebouwing, buitenruimte en de directe omgeving als één samenhangend geheel tot stand komen. De toegangsweg en terreinafscheidings voegen zich binnen het landschap. Het programma en de kwaliteiten van de omgeving worden architectonisch samengevoegd in een passend gebouwontwerp.

Voor de nieuwbouw, is het van belang dat de gebouwen in samenhang met elkaar zijn ontworpen en dezelfde architectonische kwaliteit en uitstraling hebben: m.a.w. ze moeten tot één architectonische familie behoren. Voor dit gebied geldt Welstandsniveau "Gewoon". Bepaald is daarom dat het onderstation zich op een van-

zelfsprekende manier moet 'nestelen' in het landschap van grootschalige infrastructuur en rekening houden met de toekomstige stedelijke context. Daarmee wordt voldaan aan de eisen van Welstand

Geleding gevels en materialisering

Omdat het Liander-gebouw aan de Anderlechtlaan aan een belangrijke fietsroute ligt wordt extra aandacht gevraagd voor de kwaliteit en de uitstraling van de gevel. De gevel dient bij te dragen aan het gevoel van sociale veiligheid. De langgerekte raampartij in de gevel van het bestaande onderstation is daar een goed voorbeeld van. Er wordt gevraagd in de architectonische samenstelling rekening te houden met een sociaal veilige uitstraling.

Ook de gevels van de TenneT compensatiespoelen aan de Oude Haagseweg vragen extra aandacht. Een doorlopende blinde gevel is hier eveneens niet wenselijk. Voor de beleving van passanten is het van belang dat er een geleding in de verschillende gebouwdelen en/of in de gevelstructuur wordt aangebracht. (Zie als voorbeelden voor de gewenste architectonische geleding de referentiebeelden op pag 11.)

Inspiratiebeelden voor de beeldkwaliteit van de gebouwen.

Station Science Park, Amsterdam

Transformatorstation IJburg, Amsterdam

Vergroening

Naast de gewenste architectonische geleding is in stedenbouwkundig opzicht een groene inpassing van de onderstations in het gebied van belang. Vanwege de ligging aan het groene recreatiegebied de Oeverlanden, dient bij het ontwerp van de nieuwe gebouwen maximaal ingezet te worden op vergroening (waar mogelijk) van het gebouw en terrein. Met name de gevels van de nieuwe gebouwen van TenneT en Liander die gericht zijn naar de Anderlechtlaan en de Oude Haagseweg dienen zoveel als mogelijk een groen aanzien te hebben. Gemeente en de netbeheerders onderzoeken gezamenlijk wat maximaal haalbaar is (ook in relatie tot hetgeen al onder geleding gevels wordt gevraagd).

Verharding wordt toegepast waar dat functioneel noodzakelijk is voor het functioneren van het station. Daar waar dat niet per se noodzakelijk is wordt gezocht naar duurzame oplossingen die eveneens zoveel als mogelijk kunnen bijdragen aan het verhogen van de biodiversiteit op de locatie zelf.

Voor het behalen van het gewenste groene eindbeeld zijn de netbeheerders verantwoordelijk voor de inrichting van de kavel welke in eigendom is van Liander / TenneT en is de gemeente verantwoordelijk voor de inrichting van het openbare gebied buiten dit terrein (waterlopen en beplanting). Voor de inrichting van het openbare gebied zal afstemming plaatsvinden met de netbeheerders.

Wenselijk voor de toekomstige inrichting van de Oude Haagseweg is een profiel met groen en bomen in de zijbermen waarbij rekening wordt gehouden met bestaande ondergrondse infrastructuur.

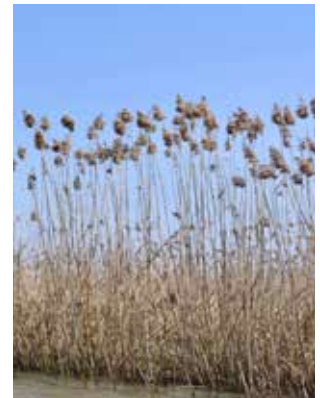
4. Poorten en Ontsluiting

Groene randen

Natuurlijke oevers

Bestaande poort (hoofdontsluiting)

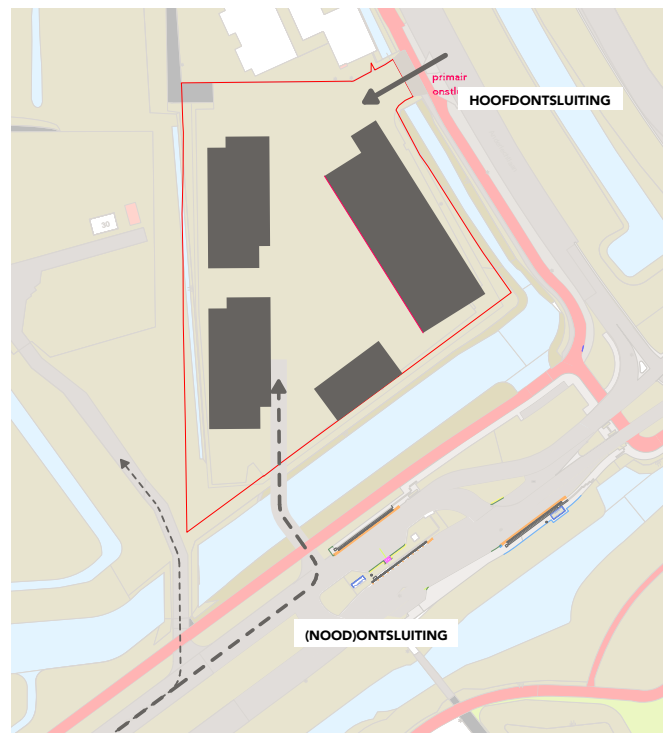
Voorbeeld van gewenste brug (nood-ontsluiting)

Poorten

De nieuwe (nood)ontsluiting aan de Oude Haagseweg dient een toegangspoort te krijgen passend en aansluitend bij het bestaande hekwerk.

Ontsluiting

Om de ruimtelijke structuur van de brede waterloop en natuurlijke oevers zo min mogelijk aan te tasten, en in het belang van de waterberging, wordt voor de (nood)ontsluiting aan de Oude Haagseweg een zo smal mogelijke dam met "duikerbrug" aangelegd. Daarbij wordt er rekening mee gehouden dat de dam toegankelijk moet zijn voor zwaar vrachtverkeer.

Ontsluitingen

5. Duurzaamheid

De gemeente Amsterdam heeft hoge ambities ten aanzien van duurzaam bouwen. Zie hiervoor ook de website <https://duurzaamontwikkelen.amsterdam>, waar alle actuele eisen en ambities zijn opgenomen ten aanzien van dit thema.

Gelet op de specifieke randvoorwaarden en eisen die worden gesteld aan het ontwerp van deze onderstations, ihkv van oa het aspect leveringszekerheid, kunnen de netbeheerders niet aan alle wensen van de gemeente voldoen. Het volgende wordt haalbaar geacht.

Energie neutrale gebouwen / natuurinclusief bouwen

Ten aanzien van de EPC/BENG-eis streven de netbeheerders naar energieneutrale gebouwen. Proactief hanteren TenneT en Liander de eis voor thermische isolatie. TenneT hanteert de thermische isolatie voor utiliteitsbouw en Liander voor overige gebruiksfuncties conform bouwbesluit. Om het energiegebruik te verminderen passen de netwerkbeheerders vrije koeling (koelen met buitenlucht) en ledverlichting toe. Daarbij zijn er mogelijkheden voor het toepassen van andere duurzaamheidseisen en –ambities en natuurinclusiviteit.

Circulair Bouwen

De keuze van materialen is van invloed op het lokale klimaat en de juiste materialen dragen bij aan duurzaamheid. Bij circulair bouwen worden de gebouwen zo ontworpen dat de materialen een zo lang mogelijke levensduur krijgen door middel van hergebruik of herbestemming. Door een grondstoffenpaspoort toe te passen kan hergebruik worden gestimuleerd en de transparantie worden vergroot. Het gebruik van materialen met een lage milieu-impact is verplicht waar dit mogelijk is. Uitgangspunt is daarbij een zo laag mogelijke MPG-score (milieuprestatie gebouw).

Voor zowel het bouwen van energieneutrale gebouwen, natuurinclusief bouwen als circulair bouwen wordt voor de uitgangspunten verwezen naar de brochure Modulair Bouwen, inpassen en bouwen van verdeelstations, uitgave van Liander december 2021.